

מתעלמים, רוחים וחוגגים: הטעויות הקשות שאנחנו עושים עם החיסכון לפנסיה

אנשים רבים לא בודקים את החיסכון הפנסיוני כי הם "לא מבינים בוה", חשים שזה "עניין לזקנים", או פשוט בגלל עצלנות • אך מאמץ קל למדי יכול למנוע טעויות שעלולות להצטבר עם השנים למאות אלפי שקלים • הנה שש טעויות נפוצות שכדאי להימנע מהן

אלף שקל. הפערים האלה גדלים ככל שתקופת החיסכון מתארכת. לכן אסור לזלזל בכל תוספת פת תשואה, גם אם היא מושגת כתוצאה מבחירת מנהל השקעות טוב יותר, או כתוצאה מרמי ניהול נמוכים יותר. דמי ניהול לרוב מעכלים כשליש מהתשואה הפנסיונית.

5. סוכנים על סוכני הביטוח

סוכני הביטוח אינם יועצים פני סיווגיים, אלא משווקים פנסיוניים. הם מקבלים את שכרם מחברת הביטוח או מקופת הגמל שעמה הם עובדים. במלים פשוטות: הייעוץ שמעניק לכם סוכן הביטוח הוא מוטה כמעט בוודאות לטובת חברת הביטוח או קופת הגמל שמשלמת לו את העמלה הגבוהה ביותר. האם אתם רוצים לסמוך על ייעוץ כזה כבקיעת החיסכון החשוב ביותר של חיכם?

6. לא מעדכנים את מאפייני החיסכון

נולדו לכם ילדים? התגושטתם? הילדים עזבו את הבית? כל שינוי כזה מחייב שינוי באופי החיסכון. אמ, למשל, הילדים כבר גדלו ועד מרים ברשות עצמם, אולי אין טעם שתמשיכו לבזבז כסף על ביטוח חיים עובדים, אם אין לכם ילדים, ברור שאין צורך בריבית בטוח שארים – זה יפחית את דמי הניהול שלכם, שכן ביטוח שארים הוא חלק מהביטוחים שהוקרן מעניקה. משתנה נוסף הוא הגיל, והסרי כון בהשקעה של כספי הפנסיה צריך להיות מותאם לכך. בגיל צעיר רצוי שהסכום בחיסכון יהיה גבוה יותר – גם 100% מניות מתבגרים ומתקרבים לגיל פרישה, רצוי להקטין את הסכום ולשמוע על הכספים שצוברתם.

אנשים רבים אינם בוחנים את מצב החיסכון עד הפרישה צילום: בלומברג

מחיר השקל
אסא שושון

עם הפרישה לפנסיה מצטבר מן השכר החדשי לגמלה קצונה בהרבה. תא משפחתי בעשירון השביעי, שנהיה משכר ממוצע נמו של 15.8 אלף שקל בחודש, יקבל לאחר הפרישה רק 57% מהשכר האחרון, שהם כ-9,000 שקל. העשירון הרביעי, שמי שתכיר כ-9,700 שקל בחודש, יואילץ להתפק בשנות הפנסיה כ-6,200 שקל בחודש – 64% מהמשכורת האחרונה.

כפועל, פערי ההכנסות בין שנות העבודה לשנות הפנסיה לרוב גדולים אף יותר. טעויות שהחוסכים עצמם מבצעים גורמים לכך שהם מוצאים את עצמם בגיל פרישה עם חיסכון פנסיוני נמוך יותר מזה שהיו יכולים לקבל. ריבוננו את שש הטעויות הפנסיוניות הנפוצות של חוסכי האורך חיים.

1. משתמשים בכספי הפיצויים

בעבר, רוב העובדים התמידו במי קום עבודתם מהכניסה לשוק התעסוקה ועד היציאה לפנסיה. לעומת זאת, שוק העבודה כיום דינמי בהרבה יותר, ועובדים מהליכים כה מקומות עבודה בשנות הקריירה, לעיתים אפילו מדי כמה שנים. המעברים לא נובעים רק בשל רצון העובדים, אלא גם בעקבות ההלטות המעסיק – פיטורים.

רוב הפיצויים בעת פיטורים – 6%–8.3% מהשכר – מופרש על ידי המעביד, ונועד להגן על העובד במקרה של פיטורים או החלפת עבודה. לצד דמי האבטלה, תפקיד הפיצויים הוא לסייע לאנשים מסוימים להתקיים עד שימצאו מקום עבודה חדש. בעוד שדמי האבטלה משולמים על ידי המדינה, את רכיב הפיצויים העובד למעשה משלם לעצמו – הוא צורך אותו בעת החיסכון הפנסיוני. כך, בעת פיטורים, חלק בלי תמימנותל מהעובדים מקבלים לתפע כסום כסף נכבד. כיום מרבית מקומות העבודה מעניקים את הפיצויים גם למי שעזב מיוזמתו. פה מגיעה הטעות הראשונה של החוסכים: חלק גדול מהם רואה בפיצויים הודמנות לניסעה מפי

כדאי להתחיל מוקדם

דוגמה לחיסכון לפנסיה עם הפקדה של 4,800 שקל בשנה, בשקלים*

ביל התחלת החיסכון	שנות חיסכון	הסכום שנצבר בתשואה שנתייה של 4%	הסכום שנצבר בתשואה שנתייה של 5%	הפער
25	42	503,134	649,112	145,978
30	37	392,171	487,815	95,644
40	27	226,004	262,412	36,408

67797

3. לא מתייעצים עם מומחים

רבים חוששים לפנות לייעוץ פני סיווגי. הסיבות לכך מגוונות – החל בחוסר הבין לשלם עבוד השירות, דרך החשש כי סוכן מטעם חברת הביטוח יהיה מוטה ולא יעניק ייעוץ אובייקטיבי, ועד לזלזול בתוכנות של מנהלי חברות הביטוח. אלא שהחיסכון הפנסיוני מורכב, וככל שהחוסך בעל תוקר רב יותר, כך החיסכון עשוי להיות מורכב ממספר גדול יותר של פוליטות, שלכל אחת מהן יש יתרונות וחסרונות משלה. מורכבות זו דורשת הכרה מעמיקה של מאפייני ההכנסות והוקי המיסוי. לכן בנקודות מסוימות, בחיים, כמו כניסה למקום עבודה חדש או לפני פרישה לגמלאות, רצוי להתייעץ ביועץ מקצועי, מלוא הטבות המס ועוד.

תנים את מצב החיסכון עד הפרישה, אלא שאז זה כבר עולל להיות מאוחר מדי. ההחלטות בכל הקשור לבדיקת החיסכון הפנסיוני עוללה לפגוע קשות בחוסך, שכן טעות שנעשית בשלב מוקדם פוגעת בכל שנות הצבירה ויכולה להסתכם בכסום גדול במיוחד שהלך לטמיון.

חשוב מאוד להבין כי פני סיה זה לא עניין לזקנים אלא דווקא לצעירים, וכדאי גם להחיל לחסוך מוקדם ככל האפשר. לא רי בקיומו של החיסכון יש לבחון ולברוק אותו ממת לעת: לוודא שהתשלומים מועברים כסדרם, שמטלול החיסכון מתאים לגיל החוסך (ככל שהי חוסך צעיר יותר הוא יכול להי רשות לעצמו סיכון גבוה יותר באפיק ההשקעה) שינצל אותו מלוא הטבות המס ועוד.

נקת להחיל, לשיפוץ המטבח או להחלפת הרכב. רכיב הפיצויים הוא לרוב כשליש מהחיסכון הפנסיוני, ומי שמשתמש בכספים אלה בעת פיטורים או התפטרות מוהק לעצמו כאות שליש מהפנסיה. לכן מומלץ להשתמש בפיצויים רק במקרי קיצון. גם את קרנות ההשתלמות מומלץ לשמור רק בלית ברירה. כמו כספי הפיצויים, גם קרנות ההשתלמות מקבלות הטבות מס (בעיקר פטור ממס רווחי הון), והכל לאבד אותן.

2. דוחים את הבדיקה

"פנסיה זה עניין של זקנים", אמר לי פעם חבר. רובנו נמנעים מלהתעסק עם הפנסיה, ולא כרי

מי שמשתמש בכספי הפיצויים בעת עזיבה של מקום עבודה מוהק לעצמו באחת שליש מהפנסיה. לכן מומלץ להשתמש בפיצויים רק במקרי קיצון, ולא כדי להחליף את הרכב או לנסוע לחופשה